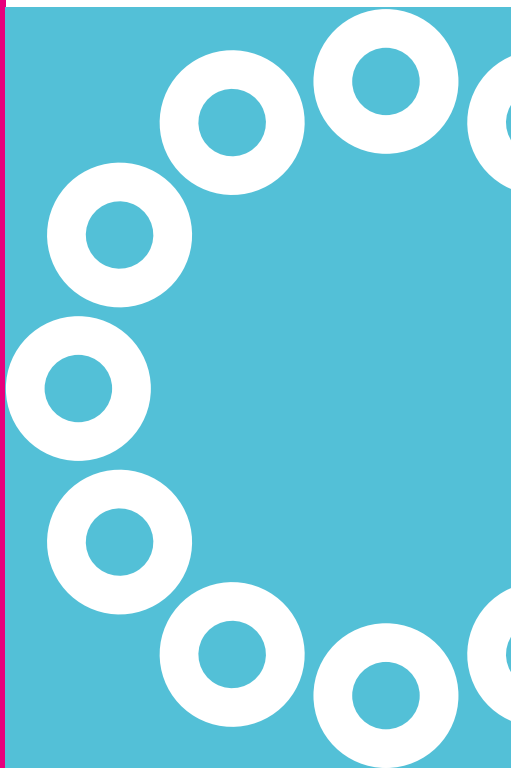

KALENDÁŘ PREVENCE PRO ŽENY

Hrazené pravidelné preventivní prohlídky pro ženy

Celkové preventivní prohlídky u praktického lékaře pro dospělé

Každé dva roky od 18 let věku.

Náplň prohlídky: celkové vyšetření lékařem včetně osobní a rodinné anamnézy, zaměření na dědičné a duševní onemocnění, kontroly očkování, fyzikální vyšetření lékařem, měření tlaku, pohmat štítnice, poslech srdce a plic, kontrola stavu žil a tepen na dolních končetinách, orientační vyšetření sluchu a zraku, onkologická prevence – vyšetření kůže, prsů, při riziku vyšetření konečníku (per rektum). U všech pacientů ve věku 65–80 let se stanovuje riziko demence. Zaměření na prevenci onemocnění s důrazem na screeningové programy a programy časného zachytu onkologických onemocnění, osteoporózy, demence nebo chronických onemocnění ledvin.

Další vyšetření, která jsou součástí preventivní prohlídky:

- vyšetření moči po 2 letech,
- glykémie (cukr v krvi) od 18 let každé 2 roky,
- cholesterol a další tuky v krvi ve 25 a ve 30 letech, dále ve 4letých intervalech do 40 let,
- EKG od 40 let po 4 letech u pacientů bez rizika, u rizikových pacientů každé 2 roky,
- od 45 do 61 let po 4 letech oční vyšetření,
- test na okultní krvácení ve stolici – od 45 let každé dva roky, nebo od 45 let 1× za 10 let vyšetření tlustého střeva (kolonoskopie),
- pacienti starší 50 let s pozitivní rodinnou anamnézou srdečního selhání, obezitou, diabetem, absolvují 1× za 2 roky laboratorní vyšetření hladiny NT-proBNP,
- sledování obvodu pasu.

Preventivní prohlídky, jejich frekvence i obsah, se řídí ustanoveními Vyhlášky č. 70/2012 Sb., o preventivních prohlídkách. Všechny preventivní prohlídky jsou plně hrazeny zdravotní pojišťovnou.

Vyšetření u zubního lékaře

1× ročně preventivní prohlídka a 1× ročně pravidelná prohlídka – vyšetření chrupu, sliznic a dutiny ústní.

Preventivní gynekologické prohlídky

1× za rok od 15 let věku.

Kompletní gynekologické vyšetření včetně stěru z děložního čípku pro cytologické a jiná vyšetření. Při nejasném nálezů doplnění vaginálním ultrazvukem. Návčik samovyšetření prsů, klinické vyšetření prsů.

Screeningová vyšetření pro ženy

- 1 **Mamografický screening** pro ženy od 45 let
1× za 2 roky.
- 2 **Screening karcinomu tlustého střeva a konečníku** –
ve věku od 45 let test na okultní krvácení do stolice
1× za 2 roky, od 45 let možnost preventivní kolono-
skopie 1× za 10 let.
- 3 **Screeningový program časného záchytu karcino-
mu plic** – pro kuřáky ve věku 55–74 let, kteří kouří
nebo kouřili po dobu 20 let denně 1 krabičku cigaret.
Vyšetření pneumologem a Low Dose CT.
- 4 **Screening rakoviny děložního čípku** – pro ženy od
18 let 1× ročně, cytologické vyšetření při gynekolo-
gické prohlídce.

Podrobnosti o screeningových vyšetřeních
najdete na **www.mou.cz**.

Jsem žena a je mi více než 45 let

1

Objednejte se na Oddělení radiologie MOÚ
ke screeningové mamografii na
☎ +420 844 844 885 nebo na ☎ +420 543 136 010

Vyšetření prokázala

A

Výsledek mamografie
je negativní

Opakovaný
mamografický
screening
po 2 letech

B

Výsledek mamografie
je pozitivní

Pacientka je
odeslána k dalšímu
došetření

Screening tlustého střeva

Je mi více než 45 let

1

Mám od svého praktického lékaře nebo gynekologa provedený test na okultní krvácení do stolice (TOKS) s pozitivním výsledkem

2

Mám doporučení ke screeningové kolonoskopii od svého praktického lékaře nebo gynekologa

Objednejte se na Gastroenterologické oddělení MOÚ ke screeningové kolonoskopii na ☎ +420 543 136 205

Vyšetření prokázala

A

Výsledek kolonoskopie je negativní

Opakovaná screeningová kolonoskopie po 10 letech

B

Výsledek kolonoskopie je pozitivní

Pacient je odeslán do konziliární nebo chirurgické ambulance MOÚ

Screening plic

1

Je mi mezi 55 a 74 lety,
dlouhodobě kouřím nebo jsem bývalá kuřačka

Prokouřila jsem 20 nebo více balíčkoroků a jsem ochotná se
zařadit do programu včasného záchytu karcinomu plic

Za svůj život jsem prokouřila
20 a více balíčkoroků

Například po dobu 20 let 1 balíček
(=20 cigaret) denně, nebo 10 let
2 balíčky (=40 cigaret) denně, nebo
5 let 4 balíčky (=80 cigaret) denně.

Odeslal mě praktický
lékař nebo jiný specialista

Objednejte se do Plicního centra MOÚ ☎ +420 543 136 401

(Centrum Pneumologie a intervenční bronchologie MOÚ)

Klinické vyšetření

Radiologické vyšetření

Pacientovi je provedeno nízkodávkové (Low Dose) CT vyšetření

Vyhodnocení výsledků CT lékařem Plicního centra MOÚ

Pacient zůstává dlouhodobě ve sledování lékaře Plicního centra.

Vyšetření prokázala

A

**Negativní
nález**

**Opakované LD
CT v ročních
intervalech**

Nádor
nezachycen

B

**Neurčitý
nález**

**Opakované
LD CT
v krátkých
intervalech**

Nález je třeba
sledovat

C

**Pozitivní
nález**

**Došetření
pacienta
v Plicním
centru MOÚ**

Bronchoskopie,
biopsie plic pod
CT, punkce plic
pod CT

Samovyšetřování

- 1 Samovyšetření prsů 1× za měsíc.** Vyšetřujte se po skončení menstruace, tedy v první polovině cyklu. V době před menstruací a během ní jsou prsa citlivá. Najděte si klidné místo a mějte dostatek času na vyšetření. Vyšetření se provádí pohledem – kontrola v zrcadle a pohmatem. Prsa systematicky prohmatujte, nezapomeňte na uzliny v podpaží. Návod na samovyšetření najdete na www.mamo.cz. V případě, že Vás vyšetření bolí, uvidíte změny nebo si nahmatáte bulku či jiný útvar, navštivte co nejdříve svého praktického lékaře nebo gynekologa.
- 2 Každý měsíc zkontrolujte kůži svého těla.** Jakékoliv změny barvy, tvaru, krvácení nebo nové kožní útvary zkonzultujte s dermatologem.

POZOR!

Při nenadálých změnách hmotnosti, častých bolestech zad, hlavy, břicha, změnách stolice, výskytu krve ve stolici, zvýšené teplotě nebo nechutenství, se vždy obraťte na svého lékaře.

Nehrazená vyšetření, která je možné zařadit do své péče prevence

Do Vaší preventivní péče lze zařadit i zdravotní pojišťovnou nehrazená vyšetření v podobě komplexních preventivních onkologických prohlídek. Zařazení těchto vyšetření zvolte dle své **rodinné anamnézy**, dalších onemocnění pohlaví a **svého věku**.

O cenách výkonů se informujte ve zdravotnickém zařízení, kde je tato péče poskytována. Vhodnost vyšetření přímo pro Vás můžete konzultovat i se svým ošetřujícím praktickým lékařem.

Vyšetření ultrazvukem

Pro ženy mladší 45 let je doporučeno absolvovat každý rok vyšetření prsů ultrazvukem. Jedná se o nebolestivé vyšetření, které může odhalit malá a nehmátná ložiska nádoru ve vazivových prsních tkáních. V případě, že je výsledek nejednoznačný, následuje vyšetření mamografem.

Ultrazvukové vyšetření prsou se doporučuje také u žen starších 45 let, které docházejí na screeningové vyšetření 1x za 2 roky. V mezičase tohoto období je vhodné jít na ultrazvuk.

Genetické vyšetření

Většina nádorových onemocnění vzniká náhodně. Asi u 5–10 % nádorových onemocnění je ale přítomná dědičná predispozice způsobená zárodečnou mutací (chybou) v některém pro organismus velmi důležitém genu. Tato chyba je přítomna ve všech buňkách organismu a může vést ke zvýšené pravděpodobnosti rozvoje určitého typu nádoru v mladším věku, respektive ke vzniku vícečetných nádorů u jednoho pacienta. Nejčastěji se vyskytující nádory s dědičným charakterem jsou obecně nádory prsu, střeva a vaječníků.

Genetické testování dědičné dispozice by mělo být provedeno v případě, že existuje v rodině vysoce riziková osobní a rodinná anamnéza nádorových onemocnění a jsou v rodině splněny předpoklady k testování.

Genetické testování se provádí ve všech komplexních onkologických centrech v ČR.

V případě, že se potřebujete poradit o tom, jak se prevenci věnovat, navštivte webové stránky Masarykova onkologického ústavu, nebo zkontaktujte Centrum prevence v MOÚ

Oddělení preventivního poradenství

☎ 543 134 303

✉ preventivniporadna@mou.cz

Informace o službách na MOÚ

či pomoc při nasměrování naleznete zde:

Bezplatná nádorová linka

☎ 800 222 322

✉ educentrum@mou.cz

Informační a edukační centrum MOÚ (IEC)

Vstupní pavilon, 1. NP

☎ 543 113 414

✉ educentrum@mou.cz

Primární prevence všech nemocí – zdravý životní styl

Dodržujte naše desatero:

1. Udržujte si optimální hmotnost.

**2. Nekuřte. Vyhněte se jakékoliv formě tabáku.
Ať je váš domov nekuřácký.**

V případě, že kouříte a potřebujete pomoci přestat, obraťte se na odborníky. Poradna pro odvykání kouření je k dispozici pro širokou veřejnost.

Objednání: ☎ 543 134 303 nebo ✉ poradna@mou.cz.

**3. Pravidelně se hýbejte, buďte aktivní, sportujte,
choďte denně na procházky.**

4. Jezte zdravě.

- Jezte hodně celozrnných výrobků, luštěniny, zeleniny a ovoce,
- omezte vysoce kalorické potraviny (potraviny s vysokým obsahem cukru nebo tuku) a vyhněte se sladkým nápojům,
- vyhněte se průmyslově upravenému masu, omezte červené maso a potraviny s vysokým obsahem soli.

5. Pokud pijete alkohol jakéhokoliv typu, omezte jeho příjem. Nejlepší je alkoholu se vyhnout úplně.

6. Předcházejte přílišnému vystavování se slunečnímu záření. Při pobytu na slunci používejte ochranné prostředky s UV filtry. Vyhněte se soláriím.

7. Spěte dostatečně. Alespoň 7 až 8 hodin denně.

8. Vytvořte si systém zvládnání stresu. Relaxujte. Naučte se zvládat negativní emoce.

9. Praktikujte bezpečný sex, využijte možnosti očkování proti HPV viru, které je vhodné v jakémkoliv věku.

10. Pokud pracujete v rizikovém prostředí, chráňte se před škodlivými látkami pomocí ochranných pomůcek.

Věk	18	30	40	45	50	55	60
Preventivní prohlídky							
Praktický lékař	1× za 2 roky (od 45 let do 64 let preventivní oční vyšetření každé 4 roky)						
Gynekolog	Od 15 let věku 1× za rok						
Stomatolog	1× za rok + 1× pravidelná prohlídka (alespoň 5 měsíců od preventivní) Těhotné ženy 2× v průběhu těhotenství						
Screeningová vyšetření							
Mamografické vyšetření				1× za 2 roky			
Vyšetření nádoru děložního hrdla/čípku/ těla	Od 15 let věku 1× za rok (v 35 a 45 letech HPV test)						
Vyšetření nádoru tlustého střeva a konečníku *				1× za 2 roky			
Program časného záchytu nádoru plic ** (pro osoby ve věku 55–74 let, aktivní nebo bývalé kuřáky, kteří vykouřili 20 a více balíčkoroků)						Vyšetření plicní a CT vyšetření	

* nebo 1× za 10 let kolonoskopie

** Jeden balíčkorok znamená, že člověk kouřil jeden rok jednu krabičku cigaret denně (nebo 2 krabičky půl roku, nebo půl krabičky 2 roky apod.). Pro účast v tomto programu tedy 1 krabičku cigaret denně po dobu 20 let.

**Pečujte o své zdraví.
Bud'te důslední.
Dodržujte doporučené
intervaly kontrol
a domluvte se na
úpravách prevence tak,
aby vyhovovala Vašim
rizikům a obavám.**

Oddělení preventivního poradenství

☎ 543 134 303

✉ preventivniporadna@mou.cz

Informační a edukační centrum MOÚ (IEC)

Vstupní pavilon, 1. NP

☎ 543 113 414

✉ educentrum@mou.cz

Informační a edukační centrum MOÚ
Autor: Ing. Iva Hrnčířiková, Ph.D.

Masarykův onkologický ústav
Žlutý kopec 7, 656 53 Brno

OS14/2026/2

 www.mou.cz
 543 131 111

Tyto materiály jsou určeny výhradně pro potřebu MOÚ v Brně a jsou chráněny zákonem č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon). Rozmnožování, rozšiřování či jiné užívání těchto materiálů bez písemného souhlasu Masarykova onkologického ústavu je nepřípustné. © 2026